

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. birželio 15 d. Nr. PA-P-33-5-23
Panevėžys

Auditas atliktas, vykdant Valstybės kontrolės
l. e. p. 3-iojo audito departamento
direktorės Romualdos Masiulionienės
2008-06-11 pavedimą Nr. P-33-5

Auditą atliko valstybinės auditorės:
Dalė Žilienė (grupės vadovė)
Laimutė Švagždienė
Aleksandra Galvelienė
Asta Lalienė

Auditas pradėtas 2008-06-11
Auditas baigtas 2009-06-15

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	7
1. Patikėjimo teise valdomo valstybės turto apskaita, naudojimas ir disponavimas juo	7
1.1. Dėl mokyklinių autobusų	7
1.2. Dėl valstybės turto nurašymo	9
2. Dėl valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms skirtų lėšų panaudojimo	9
2.1. Dėl darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms skirtų lėšų naudojimo	9
3. Dėl mokinio krepšeliui finansuoti lėšų panaudojimo	11
3.1. Dėl savivaldybėms nepervestų mokinio krepšelio lėšų	12
3.2. Dėl mokinio krepšelio lėšų panaudojimo Šiaulių rajono švietimo paslaugų centre	13
4. Pasiekta pažanga	13
5. Rekomendacijos	14
Priedas	15

IŽANGA

Valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ ir Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento direktoriaus pavedimu² atliko vyriausiosios valstybinės auditorės Dalė Žilienė ir Laimutė Švagždienė, vyresnioji valstybinė auditorė Aleksandra Galvelienė, valstybinė auditorė Asta Lalienė.

Audituojamas subjektas – Šiaulių rajono savivaldybė, adresas: Vilniaus g. 263, 76337 Šiauliai. Identifikavimo kodas 111105174.

Audituojamu 2008 m. laikotarpiu savivaldybei vadovavo meras Algimantas Gaubas, savivaldybės administracijai – direktorius Stasys Lembutis, Finansų skyriui – vedėja Rita Balčiuvienė.

Audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų, Privatizavimo fondo lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti (toliau – valstybės lėšų) 2008 metų finansinių ataskaitų duomenų tikrumą ir teisingumą, valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, pareikšti nepriklausomą nuomonę, įvertinti valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų 2009 metams poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą, jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2008-01-02 įsakymas Nr. V-1 „Dėl 2008 metų valstybinio audito programos“ (su vėlesniais pakeitimais).

² Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento direktoriaus 2008-06-11 pavedimas Nr. P-33-5.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituotos 2008 metų ataskaitos dėl valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybės biudžetui:

- Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus ataskaita (forma Nr. B-11 metinė);
- Biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo ataskaita (forma Nr. B-13 metinė);
- Biudžeto išlaidų plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti ataskaita (forma Nr. B-14 metinė);
- Biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo ataskaita (forma Nr. B-15 metinė).

Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu³ savivaldybei patvirtinta: 9 011,1 tūkst. Lt asignavimų specialiųjų tikslinių dotacijų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, 26 119,0 tūkst. Lt mokinio krepšeliui finansuoti, 4 625,0 tūkst. Lt Valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti ir 320,0 tūkst. Lt kitų specialių tikslinių dotacijų, iš viso – 40 075,1 tūkst. Lt. Savivaldybei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais⁴ 2008 m. skirta 574,0 tūkst. Lt Privatizavimo fondo lėšų atitinkamoms Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintoms programoms vykdyti.

2008 metais savivaldybė valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti panaudojo 8 345,1 tūkst. Lt asignavimų, mokinio krepšeliui finansuoti – 26 114,9 tūkst. Lt, Valstybės investicijų programoje numatytiems projektams finansuoti – 5 199,0 tūkst. Lt, iš jų Privatizavimo fondo lėšų panaudota 574,0 tūkst. Lt.

Savivaldybės taryba bendroms savivaldybės biudžeto reikmėms ir kitai socialinei paramai finansuoti teisės aktų nustatyta tvarka perskirstė 664,7 tūkst. Lt specialių tikslinių dotacijų lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti. Finansų ministerija 2008 m. birželio 19 d. pažyma perkėlė 4,1 tūkst. Lt asignavimų mokinio krepšeliui finansuoti Šiaulių apskrities viršininko administracijai.

³ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai: „Dėl 2008 metų Privatizavimo fondo lėšų dalies paskirstymo“ (2008-04-29 Nr. 424), „Dėl įstaigų, vykdančių ikimokyklinės ugdymo programas infrastruktūros gerinimo“ (2008-05-16 Nr. 475).

Savivaldybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo⁵ 32 str. 3 d., į valstybės biudžetą grąžino metų pabaigoje 1,3 tūkst. Lt nepanaudotų specialių tikslinių dotacijų lėšų, skirtų valstybinėms funkcijoms atlikti.

Valstybinis auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁶.

Valstybinis auditas atliktas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais⁷, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas yra neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikyti kiekybinio reikšmingumo lygiai:

– 1 proc. specialių tikslinių dotacijų kasinių išlaidų ir Privatizavimo fondo lėšų, panaudotų kapitalo investicijoms finansuoti (396,6 tūkst. Lt). Tai didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais teisingos.

– 0,5 proc. savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (634,5 tūkst. Lt), tai didžiausia priimtina klaidų suma, taikoma vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad savivaldybės patikėjimo teise valdomas valstybės turtas apskaitoje visais reikšmingais atžvilgiais užregistruotas tinkamai.

Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Remiantis surinkta informacija apie savivaldybės veiklos ypatumus, išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, mokinio krepšeliui finansuoti ir valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, rodiklius, šių išlaidų apskaitos tvarka ir vidaus kontrole, buvo įvertinti įgimtos ir kontrolės rizikos lygiai, atliktos audito procedūros rizikai sumažinti ir nustatytos svarbiausios audito sritys, atliktos jų audito procedūros:

1. Išlaidos Valstybės investicijų programoje numatytiems investiciniams projektams finansuoti (5 199,0 tūkst. Lt), apskaitos sritis – ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto kūrimas.
2. Išlaidos mokinio krepšeliui finansuoti (26 119,0 tūkst. Lt), apskaitos sritys – darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos bei prekių ir paslaugų naudojimas. Asignavimų valdytojai – dvi švietimo įstaigos ir Šiaulių rajono švietimo paslaugų centras. Siekdami gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti audito procedūras atlikome Šiaulių rajono švietimo paslaugų centre.
3. Išlaidos socialinių išmokų (pašalpų) skaičiavimui ir mokėjimui (4 570,4 tūkst. Lt), apskaitos

⁵Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).

⁶Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

⁷Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

sritys: socialinės išmokos (pašalpos), kompensacijos (būsto šildymo, šaltam bei nuotekoms ir karštam vandeniui išlaidų), socialinė parama mokiniams ir socialinių paslaugų teikimas.

4. Išlaidos kitoms valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms (išskyrus nurodytas 3 p.) atlikti – 3 776,0 tūkst. Lt, apskaitos sritys: darbo užmokestis, socialinio draudimo įmokos ir prekių ir paslaugų naudojimas.
5. Išlaidos (320,0 tūkst. Lt) kitų specialių tikslinių dotacijų, skirtų savivaldybės programoms vykdyti.
6. Savivaldybei patikėjimo teise perduoto valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumas. Valstybės kontrolės 2008 m. valstybinio audito programoje savivaldybėms numatyta sisteminė tyrimų sritis – valstybei nuosavybės teise priklausančio turto apskaita. Atliktos šios sisteminių tyrimų srities audito procedūros.

Atliktas 2009 metų valstybės biudžeto lėšų poreikio valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti ir investiciniams projektams finansuoti planavimo teisėtumo vertinimas.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Patikėjimo teise valdomo valstybės turto apskaita, naudojimas ir disponavimas juo

Savivaldybė 2007 m. gruodžio 31 d. patikėjimo teise valdė 126 895,0 tūkst. Lt įsigijimo vertės valstybės turto. 2008 m. savivaldybė užregistravo 2 683,0 tūkst. Lt vertės patikėjimo teise valdomo valstybės turto (iš jo 2 163,0 tūkst. Lt sudarė melioracijos statinių rekonstrukcijos darbų vertė), o iš patikėjimo teise valdomo turto apskaitos išregistravo 17,0 tūkst. Lt vertės turto. Savivaldybėje patikėjimo teise valdomo valstybės turto likutis 2009 m. sausio 1 d. sudarė – 129 561,0 tūkst. Lt (įsigijimo verte).

1.1. Dėl mokyklinių autobusų

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais⁸ savivaldybei iš Švietimo ir mokslo ministerijos buvo perduoti patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti jais 249 743,00 Lt vertės valstybei nuosavybės teise priklausančys trys autobusai. Jie skirti valstybinėms funkcijoms atlikti – mažų kaimo neprofilinių bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviams vežti į vidurines bendrojo lavinimo mokyklas, kuriose įsteigtos profilinės vienuoliktosios klasės.

Savivaldybė gavo minėtus autobusus, tačiau nepriėmė savivaldybės tarybos sprendimų dėl jų tolesnio valdymo, naudojimo ir disponavimo.

Savivaldybės atstovas perdavimo-priėmimo aktu⁹ priėmė autobusą („Fiat Ducato 1,9 TD 10PC“, kurio įsigijimo vertė 55 672,00 Lt) iš Švietimo ir mokslo ministerijos, tačiau juo naudojosi ir kaip valstybės turtą, valdomą patikėjimo teise, apskaitė Dirvonėnų pagrindinė mokykla. Savivaldybės administracijos Švietimo ir sporto skyriaus vedėjo įsakymu¹⁰, autobusas iš Dirvonėnų pagrindinės mokyklos buvo perduotas Bubių pagrindinei mokyklai, kuri šiuo metu jį apskaito kaip valstybės turtą, valdomą patikėjimo teise. Iš Švietimo ir mokslo ministerijos gauti du autobusai „Mercedes-Benz Sprinter 308“ (įsigijimo vertė 101 971,00 Lt ir 92 100,00 Lt) apskaitomi Šiaulių rajono Švietimo paslaugų centre kaip valstybės turtas, valdomas patikėjimo teise. Pažymėtina, kad administracija nepateikė dokumentų, kuriuose būtų nurodyta minėto valstybės turto, perduoto savivaldybės biudžetinėms įstaigoms, valdymo forma.

⁸ LR Vyriausybės nutarimais „Dėl automobilių perdavimo“ (2000-10-04 Nr. 1185, 2001-09-03 Nr. 1007 ir 2002-10-01 Nr. 1517) savivaldybei perduoti autobusai: „Fiat Ducato 1,9 TD 10PC“ (įsigijimo vertė 55 672,00 Lt), „Mercedes-Benz Sprinter 308“ (įsigijimo vertė 101 971,00 Lt) ir „Mercedes-Benz „Sprinter 308“ (įsigijimo vertė 92 100,00 Lt).

⁹ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2000-11-22 perdavimo-priėmimo aktas.

¹⁰ Šiaulių rajono savivaldybės Švietimo ir sporto skyriaus vedėjo 2001-09-03 įsakymas Nr. 214 „Dėl automobilio perdavimo“.

Savivaldybė patikėjimo teise valdomo valstybės turto negali perduoti savivaldybės biudžetinėms įstaigoms valdyti taip pat patikėjimo teise, nes pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 9 straipsnio 2 dalį savivaldybių biudžetinės įstaigos nėra priskiriamos valstybės turto patikėtinių sąrašui. Pagal tuo metu galiojusios Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo redakcijos 17 str. 1 d. 22 p. priimti sprendimus dėl savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo buvo savivaldybės tarybos kompetencija (šiuo metu galiojančios Vietos savivaldos įstatymo redakcijos 16 str. 2 d. 27 p.).

Savivaldybės tarybai nepriėmus sprendimų dėl 249 743,00 Lt vertės valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo, mokykliniai autobusai faktiškai buvo perduoti naudoti savivaldybės biudžetinėms įstaigoms, kurios šį turtą apskaitė kaip valstybės turtą, valdomą patikėjimo teise.

Savivaldybė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹¹ iš Švietimo ir mokslo ministerijos perdavimo-priėmimo aktais¹² gavo du mokyklinius autobusus, kurių vertė 214 170,00 Lt, valdyti, naudoti ir disponuoti jais patikėjimo teise. Savivaldybės taryba priėmė sprendimą¹³ ir perdavė valdyti, naudoti ir disponuoti patikėjimo teise pagal sutartį¹⁴ šiuos valstybei nuosavybės teise priklausančius autobusus savivaldybės biudžetinei įstaigai – Švietimo paslaugų centrui – perdavimo-priėmimo. Šis turtas Švietimo paslaugų centre ir administracijoje apskaitytas kaip savivaldybės nuosavybės teise valdomas turtas.

Savivaldybės taryba, perduodama savivaldybės įstaigai valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise valstybės turtą (įsigijimo vertė – 214 170,00 Lt), pažeidė Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 9 str. 2 dalį – valstybės turto patikėtinių sąraše nurodomos tik savivaldybės.

Administracija, pažeidė Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių, patvirtintų finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70, 15 punktą, nes neapskaitė 214 170,00 Lt (įsigijimo vertė) patikėjimo teise valdomo valstybės turto.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-05-26 nutarimas Nr. 471 „Dėl autobusų perdavimo“.

¹² Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2006-05-31 perdavimo-priėmimo aktai Nr. 33 ir 34 perduota „Mercedes Benz Sprinter 311“, (vnt. vertė – 107 085,00 Lt).

¹³ Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2006-06-29 sprendimas Nr. T-183 „Dėl automobilių perdavimo Švietimo paslaugų centrui valdyti patikėjimo teise“.

¹⁴ Ilgalaikio ir trumpalaikio materialaus turto perdavimo valdyti ir naudoti patikėjimo teisėmis 2006-07-01 sutartis Nr. SRZ-501.

1.2. Dėl valstybės turto nurašymo

Administracija 2008 metais iš patikėjimo teise valdomo valstybės turto apskaitos išregistravo 17,4 tūkst. Lt vertės ilgalaikį materialųjį turtą. Šis turtas (17,4 tūkst. Lt vertės) administracijos direktoriaus įsakymu¹⁵ pripažintas netinkamu naudoti ir parduotas viešajame prekių aukcione.

Pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą¹⁶ ir Vietos savivaldos įstatymą¹⁷ sprendimą dėl valstybės turto pripažinimo nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti ir jo nurašymo gali priimti tik valstybės turto valdytojas – savivaldybės taryba, įgyvendinanti savivaldybei priskirtas valstybės turto patikėtinio funkcijas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹⁸ patvirtinto Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo 14 punktu, turto nurašymą ir likvidavimą įformina taip pat valstybės turto valdytojo sudaryta komisija. Pažymėtina, kad savivaldybės taryba nėra nustačiusi nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos.

Savivaldybės administracija, pažeidė Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo ir Pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo nuostatas, nes, nesant turto valdytojo sprendimo, nurašė 17,4 tūkst. Lt vertės ilgalaikį patikėjimo teise valdomą valstybės turtą.

2. Dėl valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms skirtų lėšų panaudojimo

2.1. Dėl darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms skirtų lėšų naudojimo

Savivaldybėje valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti buvo skirta 2 151,9 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, o panaudota 2 784,0 tūkst. Lt, iš jų 2 126,4 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 657,6 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

¹⁵ Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2008-01-24 įsakymas Nr. A-86 „Dėl automobilių pripažinimo netinkamais naudoti ir pardavimo viešajame aukcione“.

¹⁶ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas (2006-07-18 Nr. X-771 redakcija), 22 str. 4 d.

¹⁷ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos (2006-07-11 Nr. X-749 redakcija), 17 str. 1 d. 27 p. ir (2008-11-14 Nr. X-1830 redakcija) 16 str. 1 d. 27 p.

¹⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimas Nr. 1250 (su vėlesniais pakeitimais).

Atliktos audito procedūros žemės ūkio, vaikų teisių apsaugos ir socialinei priežiūrai socialinės rizikos šeimoms teikti valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų atlikimo srityse, tiriant lėšų, skirtų darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui, panaudojimą ir apskaitą. Administracijos direktoriui (asignavimų valdytojui) savivaldybės tarybos sprendimu¹⁹ buvo skirta: 640,2 tūkst. Lt žemės ūkio funkcijoms vykdyti, 292,1 tūkst. Lt vaikų teisių funkcijai vykdyti ir 251,3 tūkst. Lt socialinei priežiūrai socialinės rizikos šeimoms teikti.

Administracijos direktoriaus įsakymais²⁰, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu²¹ „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“, dvylikai administracijos žemės ūkio skyriaus darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, ir pagal Lietuvos Respublikos Valstybės tarnybos įstatymo 26 str. 1 d. 3 p. vienam karjeros valstybės tarnautojui buvo mokamos priemokos už pasėlių draudimo administravimą, melioracijos statinių ir melioruotos žemės būklės patikrinimą, traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų bei jų priekabų įregistravimui reikalingų techninių parametrų, duomenų ir rodiklių rinkimą ir apdorojimą, kaimo valdų registravimą ir kaimo valdų duomenų atnaujinimą, pieno kvotų pirkimo-pardavimo aukcionų rengimą, paraiškų pieno kvotoms registravimą ir jų pateikimą VĮ Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centrui, pieno kvotų pirkėjų konsultavimą. Šios papildomos užduotys, už kurias buvo mokamos priemokos, yra numatytos teisės aktuose²² ir priskirtinos žemės ūkio funkcijų vykdymui. Administracijos direktorius 2009 m. balandžio 9 d. pateiktame paaiškinime „Dėl pastebėjimų naudojant lėšas priemokoms už papildomus darbus“ nurodė kiekvieno darbuotojo darbus, už kuriuos skirta priemokų, ir pripažino, kad keičiantis atliekamų žemės ūkio funkcijų darbų apimčiai, nebuvo patikslinti darbuotojų pareigybų aprašymai.

Administracijos direktoriaus įsakymais²³, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Valstybės tarnybos įstatymo 26 str. 1 d. 3 p., administracijos žemės ūkio skyriaus karjeros valstybės tarnautojui skirta priemoka už įprastą darbo krūvį viršijančią veiklą: vykdytų darbų, panaudojant Automobilių kelių direkcijos lėšas, techninės priežiūros atlikimą. Priemoka mokėta iš valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms (žemės ūkio) atlikti skirtų lėšų. Darbai, susiję su Automobilių kelių direkcijos lėšų panaudojimu, nepriskirtini žemės ūkio funkcijoms, numatytoms Lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti, apskaičiavimo

¹⁹ Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2008-02-13 sprendimas Nr. T-10 „Dėl 2008 m. Šiaulių rajono savivaldybės biudžeto patvirtinimo“.

²⁰ Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai: „Dėl priemokų savivaldybės administracijos darbuotojams, dirbantiems pagal sutartis“ (2007-12-22 Nr. 609), „Dėl papildomų užduočių savivaldybės administracijos darbuotojams, dirbantiems pagal sutartis“ (2007-12-29 Nr. AK-613), „Dėl priemokų karjeros valstybės tarnautojams“ (2007-12-27 Nr. AK-608), „Dėl papildomų užduočių karjeros valstybės tarnautojams savivaldybės administracijoje“ (2007-12-29 Nr. AK-612).

²¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 (su vėlesniais pakeitimais).

²² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-11-13 nutarimas Nr. 1218 ir žemės ūkio ministro įsakymai: 2006-02-02 Nr. 3D-44 „Dėl savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, atsakingų už melioraciją, pavyzdinių nuostatų“, 2008-07-25 Nr. 3D-423 „Dėl žemės ūkio ministro 2006 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. 3D-240 „Dėl valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“.

²³ Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymai: 2007-12-27 Nr. AK-608 ir 2007-12-29 Nr. AK-612.

metodikoje²⁴, todėl 6 548,51 Lt darbo užmokesčio ir 2 028,73 Lt socialinio draudimo įmokų panaudota ne pagal paskirtį.

Administracijos direktorius (asignavimų valdytojas), pažeisdamas Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1 punktą ir Lėšų, skirtų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti, apskaičiavimo metodiką, mokėdamas priemonę iš žemės ūkio funkcijoms atlikti skirtų lėšų, už nepriskirtus šiai funkcijai darbus, ne pagal paskirtį panaudojo 8 577,24 Lt darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms šiai funkcijai atlikti skirtų lėšų.

Dėl to savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. B-15-metinė) nurodytos išlaidos darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms 8,6 tūkst. Lt didesnės šios funkcijos kasinės išlaidos (2 eil.).

Administracija 2009 m. birželio 11 d. mokėjimo nurodymu²⁵ 8 557,24 Lt grąžino į valstybės biudžetą.

3. Dėl mokinio krepšeliui finansuoti lėšų panaudojimo

Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu savivaldybei buvo skirta 26 119,0 tūkst. Lt lėšų mokinio krepšeliui finansuoti, panaudota 26 114,9 tūkst. Lt, arba 4,1 tūkst. Lt mažiau, nes Finansų ministerija 2008 m. birželio 19 d. pažyma perkėlė 4,1 tūkst. Lt asignavimų mokinio krepšeliui finansuoti Šiaulių apskrities viršininko administracijai.

Savivaldybė 2008 m. rugpjūčio 29 d. mokėjimo nurodymu Nr. 1879 iš Tauragės rajono savivaldybės administracijos pagal 2008 m. birželio 20 d. suderinimo aktą dėl mokinių migracijos tarp savivaldybių gavo 1980,00 Lt mokinio krepšelio lėšas, kurias savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. T-302 skyrė Mokyklų veiklos programai mokymo aplinkai finansuoti asignavimų valdytojui Šiaulių rajono savivaldybės švietimo paslaugų centrui.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 5 str. 1 d., įvykdžius bendruosius ugdymo planus ir visiškai patenkinus mokinio krepšelio poreikį, likusi nepanaudota suma nuo liepos 1 dienos (mokslo metų pabaiga) ir nuo kitų mokslo metų gruodžio 1 dienos gali būti perskirstyta kitoms mokymo reikmėms finansuoti.

²⁴ Žemės ūkio ministro 2008-07-25 įsakymas Nr. 3D-423 „Dėl žemės ūkio ministro 2006 m. birželio 12 d. įsakymo Nr. 3D-240 „Dėl valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) žemės ūkio funkcijoms atlikti skirtų lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“, 1 p.

²⁵ Šiaulių rajono savivaldybės administracijos 2009-06-11 mokėjimo nurodymas Nr. 219.

Savivaldybės taryba nesilaikė Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 5 str. 1 d., kad mokinio krepšelio lėšos gali būti perskirstytos kitoms mokymo reikmėms finansuoti, nes iš kitos savivaldybės gautas 1980,00 Lt mokinio krepšelio lėšas skyrė mokymo aplinkai finansuoti.

Biudžeto sandaros įstatymo 32 straipsnio dėl tikslinės paskirties lėšų naudojimo ir grąžinimo 3 dalis nustato savivaldybėms pareigą metų pabaigoje likusias nepanaudotas tikslinės paskirties lėšas, nustatytas savivaldybių biudžetams priimant atitinkamų metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą ar Vyriausybės nutarimu arba panaudotas ne pagal savo tikslinę paskirtį, iki sausio 10 d. grąžinti į valstybės biudžetą. Administracija 2009 m. birželio 8 d. mokėjimo nurodymu²⁶ 1980,00 Lt grąžino į valstybės biudžetą.

3.1. Dėl savivaldybėms nepervestų mokinio krepšelio lėšų

Savivaldybė 2008 m. nepervedė 148,1 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų kitoms savivaldybėms (mokiniams perėjus iš vienos savivaldybės finansuojamos mokyklos į kitos savivaldybės finansuojamą mokyklą): Šiaulių miesto – 135 799,00 Lt, Klaipėdos miesto – 744,00 Lt, Panevėžio miesto – 2 750,00 Lt, Palangos miesto – 1 860,00 Lt, Jonavos rajono – 744,00 Lt, Kėdainių rajono – 726,00 Lt, Kazlų Rūdos – 1 840,00 Lt, Marijampolės rajono – 840,00 Lt, Plungės rajono – 1 100,00 Lt, Raseinių rajono – 372,00 Lt, Telšių rajono – 1 340,00 Lt. Savivaldybė nesilaikė Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo²⁷ 4 straipsnio 3 dalies nuostatų: mokiniams perėjus į kitų savivaldybių mokyklas, tarpusavyje suderintas sumas pervesti per mėnesį, bet ne vėliau kaip iki liepos 1 dienos (vienų mokslo metų pabaiga) ir ne vėliau kaip iki gruodžio 1 dienos (kiti mokslo metai).

Savivaldybė nesilaikė Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo, nes kitoms savivaldybėms nepervedė 148,1 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų, mokiniams perėjus į šių savivaldybių mokyklas.

Be to, savivaldybė 2008 m. negavo 6,3 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų iš kitų savivaldybių: Pakruojo rajono – 4 660,0 Lt, Šilalės rajono – 840,0 Lt, Telšių rajono – 792,00 Lt.

²⁶ Šiaulių rajono savivaldybės administracijos 2009-06-08 mokėjimo nurodymas Nr. 203.

²⁷ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353, 4 str. 3 d.

3.2. Dėl mokinio krepšelio lėšų panaudojimo Šiaulių rajono švietimo paslaugų centre

Šiaulių rajono švietimo paslaugų centro direktorius (asignavimų valdytojas) nesilaikė Švietimo įstatymo 2 str. 14 d. ir Vyriausybės nutarimu²⁸ patvirtintų Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatų 6 p., nes ne pagal tikslinę paskirtį panaudojo mokinio krepšelio lėšas (9 545,73 Lt) muziejaus vedėjo, tiesiogiai nesusijusio su ugdymo plano įgyvendinimu: 7 309,30 Lt darbo užmokesčiui ir 2 236,43 Lt socialinio draudimo įmokoms.

Šiaulių rajono švietimo paslaugų centro direktorius (asignavimų valdytojas), pažeidė Biudžeto sandaros įstatymo 5 str. 1 d. 1 p., nes ne pagal tikslinę paskirtį panaudojo su ugdymo plano įgyvendinimu tiesiogiai nesusijusio muziejaus vedėjo darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms 9 545,73 Lt mokinio krepšeliui finansuoti skirtų lėšų.

Administracija 2009 m. birželio 1 d. mokėjimo nurodymu²⁹ 9 545,73 Lt grąžino į valstybės biudžetą.

4. Pasiiekta pažanga

Valstybės kontrolė 2008 m. rugsėjo 18 d. raštu Nr. S-(33-1.10.1)-1712 „Dėl valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų apskaičiavimo 2009 metams“ ir 2008 m. lapkričio 21 d. raštu Nr. S-(33-1.10.1)-2179 „Dėl vidaus kontrolės sistemos vertinimo“ informavo savivaldybę apie audito metu nustatytų faktų vertinimo rezultatus ir pateikė rekomendacijas. Savivaldybė jas įgyvendino.

Apie audito metu nustatytas klaidas ir neatitikimus informuoti Savivaldybės asignavimų valdytojai: Šiaulių rajono savivaldybės Priešgaisrinės tarnybos viršininkas 2008 m. lapkričio 19 d. raštu Nr. S-(33-1.10.1)-2138 „Dėl vidaus kontrolės vertinimo“, Šiaulių rajono savivaldybės švietimo paslaugų centro direktorius – 2009 m. birželio 8 d. raštu Nr. S-(33-1.10.1)-1474.

Savivaldybė audito metu įgyvendino jai pateiktas rekomendacijas dėl valstybės biudžeto asignavimų 2009 metams poreikio planavimo, dėl vidaus kontrolės sistemos tobulinimo ir dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų. Savivaldybės tarybos 2008 m. lapkričio 13 d. sprendimu Nr. T-302 asignavimai Šiaulių rajono savivaldybės priešgaisrinei tarnybai, viršininko pavaduotojo ir kasininkės darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms sumažinti 41,6 tūkst. Lt.

²⁸ LR Vyriausybės 2001-12-14 nutarimas Nr. 1520 „Dėl Bendrojo lavinimo mokyklų finansavimo reformos nuostatų patvirtinimo“.

²⁹ Savivaldybės administracijos 2009-06-01 mokėjimo nurodymas Nr.181.

5. Rekomendacijos

1. Savivaldybės tarybai:

1.1. Patikėjimo teise valdomą valstybės turtą perduoti savivaldybės biudžetinėms įstaigoms įstatymų nustatyta tvarka.

1.2. Nustatyti nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarką.

1.3. Perskirstyti mokinio krepšeliui finansuoti lėšas dėl mokinių migracijos.

2. Savivaldybės administracijai:

2.1. Apskaityti patikėjimo teise valdomą valstybės turtą (iš viso 463 913,00 Lt).

2.2. Žemės ūkio skyriaus darbuotojų pareigybių aprašymuose nurodyti pareigas, susijusias su valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų atlikimu.

2.3. Atsiskaityti su savivaldybėmis, į kurių mokyklas perėjo savivaldybės mokiniai.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus vedėjas

Vaidotas Šukys

3-iojo audito departamento Panevėžio skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Dalė Žilienė

PRIEDAS

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Šiaulių rajono savivaldybėje atlikto
finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomen- dacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas/ Priemonės/ Komentarai	Rekomen- dacijos įgyvendini- mo terminas (data)
Rekomendacijos ataskaitoje				
1.1.	Patikėjimo teise valdomą valstybės turtą perduoti savivaldybės biudžetinėms įstaigoms įstatymų nustatyta tvarka.	Savivaldybės taryba		
1.2.	Nustatyti nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti valstybės turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarką.	Savivaldybės taryba		
1.3.	Perskirstyti mokinio krepšeliui finansuoti lėšas dėl mokinių migracijos.	Savivaldybės taryba		
2.1.	Apskaityti patikėjimo teise valdomą valstybės turtą (iš viso 463 913,00 Lt).	Savivaldybės administracija		
2.2.	Žemės ūkio skyriaus darbuotojų pareigybių aprašymuose nurodyti pareigas, susijusias su valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų atlikimu.	Savivaldybės administracija		
2.3.	Atsiskaityti su savivaldybėmis, į kurių mokyklas perėjo savivaldybės mokiniai.	Savivaldybės administracija		
Šiaulių rajono savivaldybės administracijos Finansų skyriaus vedėja (Kontaktinė informacija)				Rita Balčiuvienė